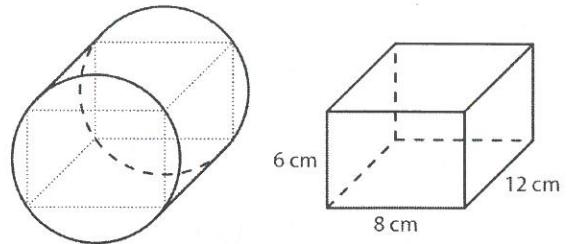
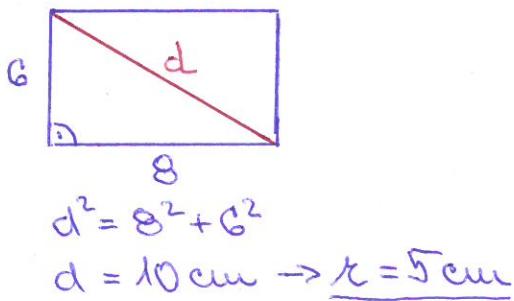

Početní geometrie (2022, 2023)

1. Rotační válec má výšku 12 cm. Odstraněním čtyř částí vytvoříme z tohoto válce kvádr s rozměry 8 cm, 6 cm a 12 cm. Všechny hrany kvádru leží na povrchu válce.

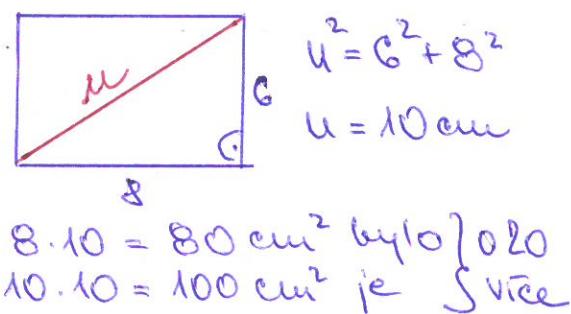
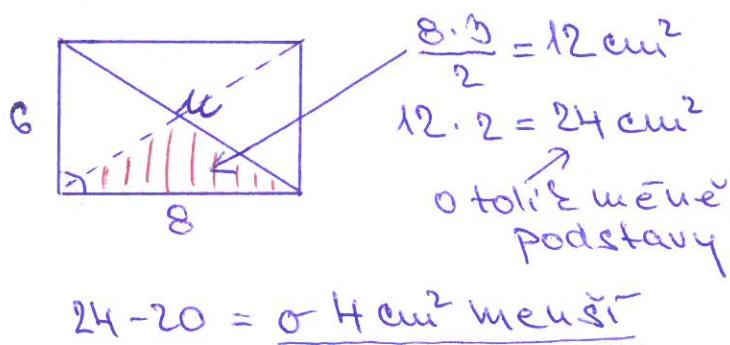
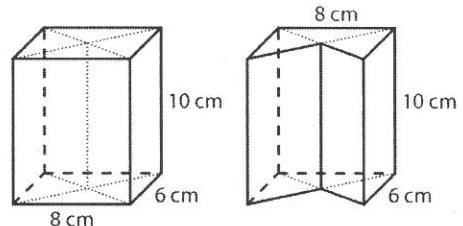
Vypočtěte:

- v cm poloměr podstavy válce,
- v cm^3 objem válce. Výsledek zaokrouhlete na desítky cm^3 .

$$\begin{aligned}V &= \pi \cdot r^2 \cdot h \\V &= 3,14 \cdot 5^2 \cdot 12 \\V &= 942 \text{ cm}^3 \approx \underline{\underline{940 \text{ cm}^3}}\end{aligned}$$

2. Kvádr s podstavou o rozměrech 6 cm a 8 cm a výškou 10 cm lze dvěma svíslými úhlopříčnými řezy rozdělit na čtyři trojboké hranoly s výškou 10 cm. Odebráním jednoho z trojbokých hranolů vznikne z kvádru pětiboký hranol jako na obrázku vpravo. O kolik cm^2 se liší povrch pětibokého hranolu a povrch původního kvádru?

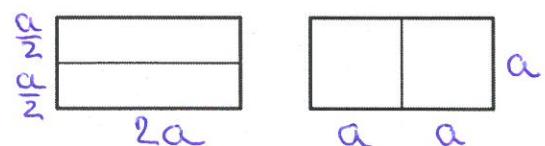
3. Velký obdélník lze rozdělit na dva shodné menší obdélníky nebo na dva čtverce. Obvod jednoho z menších obdélníků je 30 cm.

Jaký je obvod velkého obdélníku?

$$O = 2 \cdot 2a + 2 \cdot \frac{a}{2} = 5a = 30$$

$a = 6 \text{ cm}$

$$O = 2 \cdot 12 + 2 \cdot 6 = \underline{\underline{36 \text{ cm}}}$$

4. Povrch pravidelného čtyřbokého hranolu je 144 cm^2 . Obsah pláště tohoto hranolu je dvakrát větší než obsah jedné jeho čtvercové podstavy. (Plášť tohoto hranolu tvoří čtyři shodné boční stěny.)

Jaký je objem hranolu?

$$S = 4HH = P + P + 2P = 4P \rightarrow P = 144 : 4 = 36 \text{ cm}^2 \text{ podstava "P"}$$

$$\text{plášť} \dots 2 \cdot P = 2 \cdot 36 = 72 \text{ cm}^2$$

72 cm^2	$H = 72 : 24 = 3 \text{ cm}$
$6 \cdot H = 24 \text{ cm}$	

čtvercová
podstava „P“

(hrana 6 cm)

$$V = S_p \cdot H$$

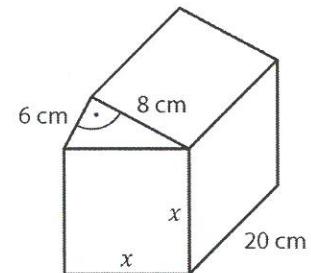
$$V = 36 \cdot 3 = \underline{\underline{108 \text{ cm}^3}}$$

5. Domeček je vytvořen z pravidelného čtyřbokého hranolu a kohměho trojbokého hranolu. Oba hranoly mají jednu stěnu společnou.

Rozměry čtyřbokého hranolu jsou x , x a 20 cm .

Podstavou trojbokého hranolu je pravoúhlý trojúhelník s odvěsnami délek 6 cm a 8 cm .

Vypočtěte v cm^3

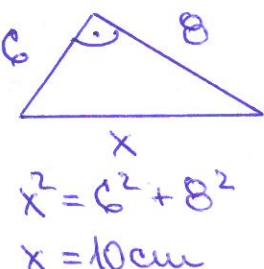

(a) objem trojbokého hranolu,

(b) objem pravidelného čtyřbokého hranolu.

$$a) V = S_p \cdot H = \frac{6 \cdot 8}{2} \cdot 20 = \underline{\underline{480 \text{ cm}^3}}$$

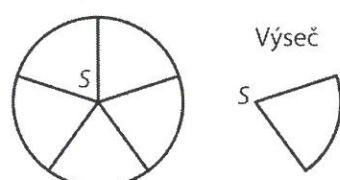
b)

$$V = 10 \cdot 10 \cdot 20 = \underline{\underline{2000 \text{ cm}^3}}$$

6. Papír tvaru kruhu se středem S a poloměrem 10 cm byl rozstříhán na 5 shodných výsečí dle obrázku.

Jaký je obvod jedné výseče? Výsledek zaokrouhl na celé cm.

$$O = 2 \cdot \pi \cdot r = 2 \cdot 3,14 \cdot 10 = 62,8 \text{ cm}$$

$$62,8 : 5 = 12,56 \text{ cm} \dots \text{délka oblouku}$$

$$\text{obvod výseče} \dots 12,56 + 10 + 10 = 32,56 = \underline{\underline{33 \text{ cm}}}$$